

MILJØ- OG KLIMAUDVALGET

MØDETIDSPUNKT

23-11-2021 14:00

MØDESTED

Regionsgården, Regionsrådssalen

MEDLEMMER

Charlotte Holtermann	Medlem	Deltog
Søren Burcharth	Næstformand	Fravær
Peter Westermann	Medlem	Deltog
Kim Rockhill	Formand	Deltog
Randi Mondorf	Medlem	Deltog Deltog under pkt. 1 & 2.
Özkan Kocak	Medlem	Fravær
Tormod Olsen	Medlem	Fravær

INDHOLDSLISTE

6. Drøftelsessag: Opfølgning på miljø- og klimaudvalgets resultater og perspektiver for yderligere politikudvikling 2018-2021

6. DRØFTELSESSAG: OPFØLGNING PÅ MILJØ- OG KLIMAUDVALGETS RESULTATER OG PERSPEKTIVER FOR YDERLIGERE POLITIKUDVIKLING 2018-2021

INDSTILLING

Administrationen indstiller til miljø- og klimaudvalget:

1. **at** drøfte udvalgets arbejde i indeværende valgperiode, som vil indgå i en samlet afrapporteringsag fra forretningsudvalget og de stående udvalg, der forelægges regionsrådet den 14. december 2021, herunder:
 - a) drøfte udvalgets resultater og vigtigste aktiviteter
 - b) drøfte forslag til temaer inden for udvalgets ressort, som udvalget vil anbefale, at der arbejdes mere fokuseret med i kommende valgperiode
 - c) drøfte, om regionsrådet i kommende valgperiode bør overveje at uddelegere yderligere beslutningskompetence til udvalget på specifikke områder/puljer.

POLITISK BEHANDLING

Miljø- og klimaudvalgets beslutning den 23. november 2021:

Drøftet.

Udvalget tilføjer, at de - udover administrationens oplyste indenlandske studiebesøg med fokus på genanvendelse; bl.a. ift. affald på Gentofte Hospital, og med fokus på væsentlige jordforureningsemner på Innovationsgaragen - også har været på studiebesøg på Glostrup Hospital med fokus på genanvendelse af hospitalsudstyr, såvel som hos CALL Copenhagen ift. bæredygtige løsninger inden for klimatilpasning. Derudover har udvalget haft virtuelt besøg af Randers Regionshospital og Region Midt, som har holdt et inspirationsoplæg ift. deres arbejde med den grønne omstilling af hospitalerne. Udvalget fandt dette meget inspirerende og overførbart ift. regionens arbejde med udvikling af GRØN2030 - og oplægget affødte ikke mindst det vedtagne budgetforslag vedr. ansættelse af bæredygtighedskonsulenter på hospitalerne.

Derudover tilføjer udvalget, at der har været planer om en udenlandsk studietur til Hamborg, som dog desværre måtte aflyses grundet Covid-19. Udvalget foreslår, at det nye udvalg kommer på en udenlandsk studietur i løbet af valgperioden.

Udvalget foreslår også, at det nye udvalg (og muligvis også RR) får mulighed for at besøge regionens fire generationsforureninger samt en råstofgrav, som kan give dem en mere konkret og håndgribelig forståelse/referenceramme inden for disse miljømæssige fagområder.

På råstofområdet tydeliggør udvalget, at hele drøftelsen af dette område skal løftes op på et højere niveau med skærpet involvering af Miljøministeriet. I forlængelse heraf foreslår udvalget, at der bliver gået mere økonomisk til værks ved bl.a. at se på incitamentsstrukturer ift. at øge brugen af sekundære råstoffer (overskudsjord og bygningsaffald); herunder at se på afgiftsstrukturer, og i denne forbindelse rette henvendelse til Finansministeriet på Christiansborg, for at der kan ske ændringer. Det skal være billigere at genanvende råstoffer end at bruge jomfruelige råstoffer. Udvalget sætter endvidere spørgsmålstejn ved, om det overhovedet vil være muligt at udarbejde en Råstofplan 2024, da det bliver stadig vanskeligere at finde områder i regionen, som kan udlægges til graveområder. I tråd med dette følger udvalgets ønske om, at Råstofplan 2016/2020 bliver den sidste, der laves i Region Hovedstaden.

BAGGRUND

Forretningsudvalget og de stående udvalg får på det sidste udvalgmøde i november/december 2021 lejlighed til at drøfte udvalgets resultater og arbejde som input til en samlet afrapportering til regionsrådet den 14. december 2021. Udover at følge op på udvalgets konkrete resultater og aktiviteter lægges der med sagen også op til, at udvalget kan komme med input til, hvilke yderligere temaer inden for udvalgets ressort, som udvalget anbefaler, der bør ske (yderligere) politikudvikling på i kommende valgperiode 2022-2025.

SAGSFREMSTILLING

Med denne sag lægges der op til, at forretningsudvalget og alle stående udvalg parallelt drøfter udvalgets resultater og arbejde som input til den politiske og administrative forberedelse af kommende valgperiode 2022-2025.

De stående udvalg i Region Hovedstaden har ikke som regionsrådet og forretningsudvalget del i den umiddelbare forvaltning af regionens anliggender, herunder af driftsopgaver og anlægsopgaver. De stående udvalgs opgave er at formulere forslag til den politik, som regionen skal føre på sine ansvarsområder og at påse, at vedtagne politikker føres ud i livet. Udvalgene har også til opgave at følge op på de vedtagne planer og politikker og at stille forslag om ændringer i fornødent omfang.

De stående udvalg og forretningsudvalget har på det politikudviklende og politikopfølgende område en forpligtelse til at inddrage borgere, patienter, pårørende, fagfolk, organisationer og andre relevante aktører, i relevant omfang.

Region Hovedstadens styrelsesvedtægt er vedlagt i bilag 1.

Miljø- og klimaudvalgets arbejdsområder

Miljø- og klimaudvalget blev nedsat med det formål at i sit udviklingsarbejde at være med til at realisere visionen om regionen som en grøn og innovativ metropol både i geografien og regionen som egen virksomhed.

Politikudviklende opgaveområder

- Jordforurening
- Grundvandsbeskyttelse
- Klimatilpasning
- Cirkulær økonomi
- Ressourceeffektivitet
- Energi

Politikopfølgende opgaveområder

- Råstofplan
- Jordforureningsindsats og drikkevandsbeskyttelse
- Klima, ressourceeffektivitet og cirkulær økonomi
- FN's verdensmål for bæredygtig udvikling
- Grønne indkøb
- Erfaringsopsamling omkring klima, lavt energiforbrug, byggematerialer og spildevandshåndtering fra nye hospitalsbyggerier og renoveringsprojekter.

Administrationen har i det følgende bidraget med kvalificerede nedslag til udvalgets drøftelse under udvalgmødet (se bilag 2 for uddybning af de oplyste punkter).

Miljø- og klimaudvalgets resultater, aktiviteter og evt. mødeformat

- Arbejdet med jordforurening, grundvands- og drikkevandsbeskyttelse, vedtagelsen af Jordplan II og dermed arbejdet for at sikre 85 % af grundvandet frem mod 2030
- Vedtagelsen af Råstofplan 2016/2020 - i løbet af processen har udvalget fastlagt nogle væsentlige præmisser for udarbejdelsen af råstofplanen og bl.a. som noget nyt sikret, at der indregnes bidrag fra sekundære råstoffer samt bidraget fra havindvinding i råstofplanens ressourceopgørelse
- Udvalget har i perioden lagt vægt på et fuldt klimaregnskab med indirekte CO₂-udledninger inkluderet
- Udvikling af Grøn2030
- Styrkelse af den grønne omstilling på hospitalerne
- Været med til at inspirere til fælles og helhedsorienteret klimaomstilling via partnerskaber, vidensopbygning og udviklingsprojekter; fx Energi på Tværs, CityLoops, Circular Economy Beyond Waste, DK2020 og Klimatilpasning på Tværs
- Fået Region Hovedstaden ind i DK2020, så regionen nu yder efterspurgt/værdsat sparring og rådgivning til næsten alle regionens kommuner i udvikling af ambitiøse klimaplaner
- Udviklet og vedtaget Region Hovedstadens handlingsplan for FN's verdensmål - og dermed løftet regionens målsætninger betydeligt inden for klima- og miljøområdet, såvel som sundhed
- Studiebesøg med fokus på genanvendelse; bl.a. ift. affald, hvor casen var Gentofte Hospital, og studiebesøg til Innovationsgaragen i Skovlunde ift. en status for væsentlige jordforureningsemner.

Forslag til temaer og anbefalinger til næste valgperiodes arbejde på miljø- og klimaudvalgets politikområder

- På råstofområdet
 - Tage stilling til revision af råstofplanen med udgangspunkt i de ønsker til den fremtidige planlægning, som udvalget og regionsrådet formulerede i forbindelse med vedtagelsen af Råstofplan 2016/2020, herunder mere konkrete tal for inddragelsen af sekundære råstoffer i ressourceopgørelsen.
 - Arbejde for udarbejdelse af en national råstofstrategi. For Region Hovedstaden er ét af hovedelementerne i en national råstofstrategi gennemførelse af ændringer i råstofloven, som betyder, at det i højere grad er muligt at se på tværs af regionsgrænserne, når samfundets behov for råstoffer skal dækkes, så der ikke bibeholdes et snævert krav om, at hver region skal planlægge for råstoffer til 12 års forbrug. Danske Regioner er i deres udspil: "Bæredygtig råstofforsyning for fremtiden" kommet med et bud på, hvilke elementer der bør indgå i en fælles råstofstrategi. Det gælder øget anvendelse af sekundære ressourcer; såsom byggeaffald og overskudsjord, bedre husholdning med de knappe ressourcer og etablering af en kompensationsordning for naboer og lokalsamfund.
 - Byde politisk ind med krav om øget cirkulær økonomi i byggerier og inddragelse af alternative råstoffer i bygge- og anlægsarbejder såsom stampet ler o.lign. Dette i forbindelse med, at der for nyligt er indgået en aftale mellem regeringen og en række partier om en national strategi for bæredygtigt byggeri, der ifølge regeringen skal gå forud for en national råstofstrategi.
- PFAS og pesticider i drikkevandet
- Fælles overblik over grundvands- og vandforsyningsforhold
- Fortsat udvikling og innovation af effektive løsninger for en fortsat effektivisering af løsningen af hele jordforureningsopgaven
- Helhedsplan for indirekte udledning (forbrug)
- Konsolidering af Grøn2030
- Fuld integration af bæredygtighed
- Fra demonstrationsprojekter til normal praksis: Sikre at de gode erfaringer fra demonstrationsprojekter m.v. skaleres og udbredes til alle aktører bl.a. ved at:
 - Få en styrket regional planlægnings- og koordineringsrolle på klimaområdet

- Prioritere klima højere i den regionale udvikling
- Styrke interessevaretagelsen ift. de nationale rammevilkår for at kunne skubbe på udviklingen af rammer, som bedre understøtter udbredelsen af de gode klimaløsninger
- Involvere borgerne i omstillingen.

Se evt. forberedelsesskema ift. ovenstående, som er vedlagt i bilag 3.

Overvejelser om delegation af beslutningskompetence

- Proces for energiprojekter: Der blev præciseret en aftale om, at energiprojekterne skal i udvalget forud for forretningsudvalget og regionsrådet
- Snitflader: Der kan være et behov for at præcisere snitflader mellem udvalget og forretningsudvalget ift. ”bæredygtigt byggeri” samt ”økologi og bæredygtige fødevarer”.

KONSEKVENSER

På baggrund af udvalgets drøftelser, input og anbefalinger udarbejder administrationen et opsamlende notat, der vil indgå som bilag til den samlede afrapportering af de stående udvalgs arbejde på regionsrådets møde den 14. december 2021.

POLITISK BESLUTNINGSPROCES

Sagen forelægges miljø- og klimaudvalget den 23. november 2021, forretningsudvalget den 7. december og regionsrådet den 14. december 2021.

DIREKTØRPÅTEGNING OG KONTAKTPERSON

Konstitueret centerdirektør Mads Monrad Hansen / Charlotte Lundgaard

JOURNALNUMMER

21066265

BILAGSFORTEGNELSE

- 📎1. Bilag 1 - Region Hovedstadens styrelsesvedtægt af 22. oktober 2019
- 📎2. Bilag 2 - Input fra administrationen til opfølgning på miljø- og klimaudvalgets resultater og perspektiver for yderligere politikudvikling 2018-2021
- 📎3. Bilag 3 - Forberedelsesskema - kommende valgperiode